

Sertifisering i henhold til Byggevareforordningen (CPR)

CPR-sertifikater i henhold til Byggevareforordningen (Construction Products Regulation, CPR) utstedes som grunnlag for CE-merking av byggevarer der den europeiske Byggevareforordningen krever slik sertifisering. Forordningen angir ulike systemer for vurdering og verifikasjon av byggevarers egenskaper (Assessment and verification of constancy of performance, AVCP). Hvilket system som gjelder for den enkelte byggevare er angitt i den harmoniserte produktstandarden for varetypen, eller i ETA (europeisk teknisk bedømmelse) for en spesifikk byggevare. For systemer som krever et CPR-sertifikat gjelder det enten sertifisering av fabrikkens produksjonskontroll eller sertifisering av selve produktet. SINTEF Byggforsk er utpekt som sertifiseringsorgan for en rekke byggevarer.

Bakgrunn

Forskrift om omsetning og dokumentasjon av produkter til byggverk (DOK) trådte i kraft 1. januar 2014, og er innført som et ledd i gjennomføring av Byggevareforordningen (Forordning 305/2011/EU fra Europaparlamentet og Det Europeiske Råd av 9 Mars 2011) i Norge. I Byggevareforordningen og DOK stilles det krav om dokumentasjon av produktegenskaper som er relevante for de grunnleggende funksjonskrav til bygningskonstruksjoner:

- a) Mekanisk motstandsevne og stabilitet
- b) Brannsikkerhet
- c) Hygiene, helse og miljø
- d) Sikkerhet og tilgjengelighet ved bruk
- e) Vern mot støy
- f) Energiøkonomisering og varmeisolering
- g) Bærekraftig bruk av naturressurser

Produsentene skal sørge for nødvendig dokumentasjon av produktens egenskaper, og skal underlegge seg dokumentasjons- og kontrollsystemer som sikrer at produktet samsvarer med de tekniske spesifikasjoner som ligger til grunn for produksjon og kontroll av produktet. Denne samsvarsbekreftelsen danner grunnlaget for CE-merkingen av produktet, se egen informasjon om CE-merking.

Systemer for vurdering og verifikasjon av ytelser

Byggevareforordningen angir fem forskjellige systemer. Se fig. 1. Hvilket system som gjelder for en byggevare er angitt i Annex ZA i den harmoniserte produktstandarden for byggevaren, eller i ETA for byggevaren der slik dokumentasjon er utarbeidet. Begrepet typeprøvningsrapport omfatter også beregninger der dette er aktuelt.

De tre strengeste systemene, dvs. system 2+, 1 og 1+, krever at det foreligger et CPR-sertifikat. I system 2+ skal fabrikkens produksjonskontroll være sertifisert og overvåket av et teknisk kontrollorgan som er utpekt som sertifiseringsorgan for den aktuelle byggevaren. I system 1 og 1+ skal selve produktet sertifiseres av et utpekt sertifiseringsorgan.

I system 3 kreves bare prøvningsrapport fra typeprøvningsrapport utført av et utpekt prøvningsorgan, men ingen sertifisering. I system 4 kan produsenten selv gjøre alle oppgaver.

Innledende kontroll av fabrikk

Før et CPR-sertifikat kan utstedes for system 2+, 1 og 1+ skal sertifiseringsorganet besøke fabrikk og kontrollere og akseptere den interne produksjonskontrollen for den aktuelle byggevaren. Dette innebærer i praksis også godkjenning av produksjons- og kontrollstyr.

Overvåkende produksjonskontroll

Etter at et CPR-sertifikat er utstedt skal et utpekt kontrollorgan jevnlig besøke fabrikk og kontrollere at produsentens produksjonskontroll fungerer, og at forutsetningene for sertifikatet fortsatt er tilstede. Antall besøk er spesifisert i den aktuelle produktstandarden eller i grunnlaget for ETA, og er vanligvis en gang pr. år. For produkter som er underlagt system 1+ for samsvarsbekreftelse vil kontrollen også omfatte stikkprøver av produktets egenskaper.

Utpeking av SINTEF Byggforsk som sertifiseringsorgan

Norske myndigheter ved Direktoratet for Byggkvalitet (DiBK) har utpekt SINTEF Byggforsk som et teknisk kontrollorgan i henhold til Byggevareforordningen, med identifikasjonsnummer 1071. Utpekingen omfatter samsvarsvurderinger av produkter innenfor mer enn 30 produktområder. SINTEF Byggforsk er samtidig akkreditert av Norsk Akkreditering for sertifisering av produkter i henhold til harmoniserte standarder og andre kravdokumenter underlagt Byggevareforordningen, med akkrediteringsnummer PROD 007.

Merking

For å vise at et produkt er sertifisert, dvs. system 1 eller 1+ for vurdering og verifikasjon av ytelser, blir det utstedt egne sertifiseringsmerker med sertifiseringsnummer. Merkene kan brukes på selve produktet, emballasjen og i markedsføring.

Sertifiseringsmerke blir normalt ikke utstedt for system 2+.

OPPGAVER		System for vurdering og verifikasjon av byggevarers ytelser				
		1+	1	2+	3	4
Utføres av produsent						
	Fastsettelse av produktets ytelser			X		X
	Produksjonskontroll i fabrikk	X	X	X	X	X
	Ytterligere prøving av stikkprøver på fabrikk iht. prøvingsplan	X	X	X		
Utføres av tredjepart						
Produktsertifiseringsorgan	Fastsettelse av produktets ytelser	X	X			
	Førstegangsinspeksjon av produksjonsanlegget og produksjonskontrollen i fabrikk	X	X			
	Kontrollprøving av stikkprøver tatt før varen markedsføres	X				
	Fortløpende tilsyn, vurdering og evaluering av produksjonskontrollen i fabrikk	X	X			
Sertifiseringsorgan for sertifisering av produsentenes produksjonskontroll	Førstegangsinspeksjon av produksjonsanlegget og produksjonskontrollen i fabrikk			X		
	Fortløpende tilsyn, vurdering og evaluering av produksjonskontrollen i fabrikk			X		
Prøvingslaboratorium	Fastsettelse av produktets ytelser med typeprøving, typeberegning, tabellverdier eller deskriptiv dokumentasjon for varen				X	

Fig. 1. System for vurdering og verifikasjon av byggevarers ytelser

Gyldighetstid

Sertifikater gis generelt en løpende gyldighet, men fornyes formelt med et nytt sertifikat senest hvert femte år. Det tegnes en kontrakt mellom SINTEF Certification og innehaveren om oppfølging og eventuell revisjon ved endringer i produktet, produksjonen eller andre forhold som har betydning for sertifikatet. Om endringene vurderes å være svært vesentlige trekkes sertifikatet tilbake.

Publisering

Innehavere av CPR-sertifikat mangfoldiggjør selv sine sertifikater etter behov. Sertifikater utstedt av SINTEF Byggforsk publiseres på www.sintefcertification.no.

Søknad om sertifisering

Søknadsskjema for søknad om sertifikat fra SINTEF Certification finnes på våre nettsider, se www.sintefcertification.no. Søknadsskjemaet kan lastes ned fra våre nettsider og fylles ut elektronisk. Underlagsdokumentasjon merkes og føres inn som vedlegg i skjemaet. Søknadsskjema og underlagsdokumentasjon som for eksempel prøvings- og beregningsrapporter, brosjyrer, monteringsanvisning og datablader legges ved som vedlegg i e-post og sendes til certification@sintef.no, eller pr. brev.

Alternativer til CPR-sertifikat

Dersom det ikke foreligger en harmonisert standard eller ETA for produktet som krever CPR-sertifikat kan det utstedes et SINTEF Produktsertifikat eller en SINTEF Teknisk Godkjenning, se egen informasjon om disse ordningene.

Om SINTEF Certification

SINTEF Certification er en avdeling i SINTEF Byggforsk som godkjenner og sertifiserer byggevarer, konstruksjoner og konstruksjonselementer, og utsteder produktdokumentasjon i form av SINTEF Teknisk Godkjenning, Europeisk teknisk bedømmelse (ETA), CPR-sertifikat og SINTEF Produktsertifikat.

Mer informasjon

Nærmere informasjon om SINTEF Produktsertifisering samt kontaktpersoner kan fås ved direkte henvendelse til SINTEF Byggforsk på telefon, e-post eller på vår nettside www.sintefcertification.no.

Hovedkontor

SINTEF Byggforsk

Postboks 124 Blindern – 0314 Oslo

Telefon 73 59 30 00

Firmapost: certification@sintef.no
www.sintef.no/byggforsk
www.sintefcertification.no

Trondheim:

SINTEF Byggforsk

Postboks 4760 Sluppen – 7465 Trondheim

Telefon 73 59 30 00

